

Grote problemen met onkruidbestrijding in cichorei

Schoffelen enige optie

Een strak spuitschema was dit voorjaar niet voldoende om onkruid in cichorei goed te bestrijden. Door de droogte werkten herbiciden ronduit slecht. Kees van Dijk spoot zijn ene perceel na opkomst twaalf keer en zijn andere acht keer. Toch is hij genoodzaakt om het overgebleven onkruid handmatig weg te schoffelen.

„Het onkruidprobleem is enorm groot”, vertelt Kees van Dijk, voorzitter van de Telersvereniging Inulinecichorei, eind mei aan zijn keukentafel in het Brabantse plaatsje De Heen. „Op het ene perceel staan de meldes hoger dan de cichorei en het op het andere perceel is de cichorei veel te klein. Dat komt door de vele onkruidbespuitingen. Toch had de onkruid onder deze droge voorjaarsomstandigheden nog dikker kunnen staan. Er zijn telers die samen met hun vrouw rij voor rij op de knieën het onkruid weg proberen te plukken. Zo erg is het bij ons nog niet.”

Extreem moeizaam

De onkruidbestrijding in cichorei verloopt dit seizoen extreem moeizaam. Vanwege het beperkte middelenpakket is het altijd al lastig om vooral melganzevoet (melde) goed te bestrijden. Er zijn geen contactmiddelen in cichorei toegestaan die werking hebben op dit onkruid. Door de droogte is het dit jaar bijna niet te doen om onkruid chemisch onder controle te houden. Bodemherbiciden werken alleen goed wanneer ze onder vochtige omstandigheden in de bodem opgenomen worden. Hier komt bij dat onkruid vanwege het warme weer sneller groeit. Van Dijk: „Ik heb gemiddeld om de vier dagen gespoten tegen onkruid en alsnog zijn er veel meldes niet doodgegaan. Ze zijn er dit jaar veel en ze zijn keihard. Als wapen tegen verdamping hebben ze een dikke waslaag gevormd.” De teler spoot na opkomst acht en twaalf keer op zijn verschillende percelen. De afgelopen jaren werd er op het bedrijf met lichte zavelgrond (ongeveer 20 procent afslibbaar) slechts vier tot acht keer gespoten tegen onkruiden in cichorei.

Niet onder controle

Van Dijk laat zien hoe de cichorei er bij staat. „Op mijn grootste perceel heb ik het

niet onder controle”, verzucht hij. Op het tien hectare grote perceel groeien in de rij regelmatig meldes die tien tot vijftien centimeter groot zijn. De cichorei staat iets lager. „Na het kiembladstadium zijn meldes moeilijk chemisch te bestrijden in cichorei. Dan worden de planten te sterk. Deze hebben veel meer bladeren”, vertelt de teler terwijl hij er één tussen duim en wijsvinger pakt. „Omdat ik er zelf geen tijd voor heb, laat ik ze weg schoffelen door Poolse medewerkers. Ik schat hiervoor zo’n twintig manuren per hectare nodig te hebben á 25 euro. Dat maakt de onkruidbestrijding vijfhonderd euro duurder. Dit komt bovenop de driehonderd euro die ik al kwijt ben aan middelen.”

Ondanks de hoge kosten vindt de akkerbouwer het belangrijk dat het onkruid handmatig verwijderd wordt. „Als ik niets doe, groeien de meldes tot hier”, wijst hij tot zijn heupen. „Handmatig wieden is nu de enige optie. Onkruid kan gemakkelijk een

opbrengstderving van vijftig procent geven, omdat het zonlicht wegneemt.”

Meer grip

Op zijn andere perceel van een hectare heeft Van Dijk meer grip op het onkruid. Hierop voerde hij vier keer vaker een chemische onkruidbestrijding uit door langer door te spuiten. Het strakkere bestrijdingsregime was nodig vanwege de hoge onkruiddruk in het perceel: „Vorig jaar teelde ik hier ook cichorei en toen stonden er ook veel meldes.”. Het meeste onkruid is goed bestreden, maar toch staan er nog meldes die zo’n vijf centimeter groot zijn. De cichorei is de helft kleiner dan de cichorei op het andere perceel en er zitten bruine vlekken op. Het gewas is heeft duidelijk schade opgelopen door herbiciden. Daarom wil Van Dijk het gewas met rust laten en niet meer spuiten. De teler is niet bang voor een opbrengstderving door de aantastingen ►

Copyright foto

Deze grote meldes zijn met chemische middelen niet meer te bestrijden.

van herbiciden: „Het gewas kan enorm herstellen als er niet meer gespoten wordt tegen onkruiden.“

Snelle onkruidbestrijding

Direct bij het zaaien startte Van Dijk met zijn onkruidbestrijding (zie schema). Vier dagen na het zaaien werd de volgende chemische onkruidbestrijding uitgevoerd, omdat er vier millimeter neerslag was gevallen. Vervolgens hield de akkerbouwer een strak schema aan waarin hij gemiddeld om de vier dagen een chemische bestrijding uitvoerde. Omdat de meldes na drie keer spuiten nog niet doodgingen, zette Van Dijk steeds zwaardere middelen in.

„Dit jaar heb ik voor het eerst met Stomp gespoten“, verklaart hij. „Stomp reageert heftiger op cichorei dan andere herbiciden. Voorheen kon ik de meldes altijd zonder dit middel bestrijden. De cichorei herstelt sneller van de herbiciden dan het onkruid. Zo gauw de cichorei er weer tegen kon, spoot ik weer. Dat is een kwestie van gevoel en ervaring.“ Afhankelijk van de weersomstandigheden en de dosering koos Van Dijk voor een interval van twee tot vijf dagen. Wanneer er vijf dagen tussen de bestrijdingen zaten, verdubbelde hij de dosering van Chloor IPC. Ondanks de hogere doseringen en meer bespuitingen waren de hardnekkige meldes niet voldoende bestreden.

„Achteraf had ik na opkomst de bespuitingen met Chloor IPC sneller kunnen verhogen naar 0,75 liter. Met Stomp mag vanaf het eerste echte blad gespoten worden met 0,1 liter per echt blad per hectare. Misschien had ik de meldes dan wel beter bestreden, maar de cichorei zou daar echter ook zwaar onder te lijden gehad hebben. Ook ben ik Legurame eigenlijk te laat gaan toepassen. Dat is een uitvloeier. Als ik dit gelijk met Chloor IPC had toegepast, was de werking beter geweest.“ De hoge prijs van 22 euro per liter weerhield

hem ervan om direct Legurame in te zetten, vertelt hij. Naast de chemische bestrijdingen werd er op beide percelen twee keer een mechanische bestrijding uitgevoerd met een Kongskilde schoffelwerktuig. De eerste schoffelronde vond plaats op 2 mei. Omdat de schoffels slechts enkele centimeters door de grond gingen, om de cichorei niet te beschadigen, was het effect hiervan gering. Het onkruid in de sporen kwam weer op. Twee weken later ging de teler vier tot vijf centimeter diep schoffelen, waarmee hij het onkruid tussen de rijen wel goed bestreed.

Toelatingen

Als voorzitter van de Telersvereniging Inulinecichorei houdt Van Dijk de toekomstige mogelijkheden van onkruidbestrijding goed in de gaten. Hoop en onzekerheid lopen hier door elkaar heen. Zo is het onzeker of Safari volgend jaar toegelaten is. Dit is een contactherbicide dat werkt op kamille, nachtschade en kruiskruid. De huidige toelating in cichorei zal per 30 juni vervallen. Voor een goede onkruidbestrijding is Van Dijks hoop gevestigd op een Nederlandse toelating van Bonalan. In België is dit middel met de werkzame stof Benfluralin reeds lange tijd toegelaten: „Dit middel moet in de grond gewerkt worden. Het werkt sterk op meldes, terwijl het geen effect heeft op cichorei.“ Bij de Belgische autoriteiten is de aanvraag voor herregistratie ingediend. „Als alles meezit zou Bonalan vanwege de zonale toelating voor het seizoen van 2013 toegelaten kunnen zijn in Nederland.“ Daarnaast is er sinds dit jaar het ras Chrysolite beschikbaar, dat ongevoelig is voor Titus. Samen met Safari kan het onkruid hierin veel beter worden bestreden. Van Dijk: „Helaas heeft het CTGB Titus nog niet toegelaten voor cichorei, ondanks het feit dat alle onderzoeken zijn afgerond.“ ■

Onkruidbestrijdingsschema Kees van Dijk (per hectare):

Tijdens zaai	Kerb Flow (2 l.) en Asulam (0,8 l.)
Kort voor opkomst (1 april)	Chloor IPC (1 l.)
Na opkomst (3x)	Chloor IPC (0.5 l.) en Kerb (0.15 l.) en Legurame (0.5 l.)
Vanaf 1e echte blad	Chloor IPC (0.5 l.) en Kerb (0.15 l.) en Stomp (0,05 tot 0,1 l.) en Trend uitvloeier (0.1 l.) (5x)
	Chloor IPC (0.75 l.) en Stomp (0,1 l.) en Dual Gold (0.35 l.) Trend (0.1 l.) (4x)*

*Deze bespuitingen zijn enkel op het perceel toegediend waar na opkomst 12 keer gespoten is.

Copyright foto

Kees van Dijk wijst naar een melde op het perceel waar hij na opkomst twaalf keer een chemische onkruidbestrijding uitvoerde. „Hier is veel minder handwerk nodig“, vertelt hij. „Zelfs met 12 bespuitingen is niet alle onkruid doodgegaan, terwijl de cichorei een grote groeiachterstand heeft opgelopen.“

Copyright foto

Aan de bruine vlekken op de kleine cichoreiplantjes is te zien dat het gewas schade heeft opgelopen door de herbicide-bespuitingen.

Copyright foto

Kees van Dijk op zijn perceel waar hij na opkomst acht keer een chemische onkruidbestrijding uitvoerde. Hier is hij genoodzaakt om het overgebleven onkruid handmatig te bestrijden.